

Inatsit tunngaviusussaq pillugu Isumalioqatigiissitat
Forfatningskommissionen | The Constitutional Commission

2021

Arctic Circle Assembly Aktivitets rapport

Maliina Junge Jørgensen

Forfatningskommissions Sekretariat

01-10-2021

Indhold

Introduktion.....	2
Deltagerne fra forfatningskommissionen.....	3
Aktiviteter under Arctic Circle Assembly	4
Det åbne arrangement	4
Det lukkede arrangement	11
Primære resultater	16
Bilag	17
Bilag 1: PowerPoint slides fra Open Event.....	17
Appendix 2: Deliberative Poll – A Public Consultation on the Revision of the Icelandic Constitution.....	25

Introduktion

Arctic Circle Assembly, som er den største årlige internationale konference i Arktis, med deltagelse af mere end 2000 deltagere fra over 60 lande, fokuserer på dets borgere, der bor i den arktiske region.

I år afholdt Arctic Circle Assembly mellem den 14. og 17. oktober, og forfatningskommissionen var repræsenteret af tre tilforordnede medlemmer og to medarbejdere fra sekretariatet. Deltagelse i konferencen var både fagligt nyttigt og en succes for forfatningskommissionen, da Kommissionen organiserede et velbesøgt offentligt sidearrangement og en meget informativ lukket diskussion med en gruppe fremtrædende islændinge med erfaring i de forfatningsmæssige processer, som Island har gået igennem.

Den væsentlige opgave i forhold til at deltage på årets konference, har været at samle al den viden fra begge arrangementer, der eventuelt kan bruges som inspiration i forhold til det forberedende arbejde i forbindelse med udformningen af forfatningsforberedende arbejde.

Denne aktivitetsrapport vil skitsere det overordnede resultater fra begge begivenheder.

Deltagerne fra forfatningskommissionen

Tre tilforordnede medlemmer af forfatningskommissionen samt to medarbejdere fra sekretariatet deltog i generalforsamlingen, da formanden for grundlovskommissionen, Ineqi Kielsen, og næstformanden, Kuupik V. Kleist, var forhindret i at deltage.

De tre tilforordnede medlemmer, der deltog på kommissionens vegne, repræsenterede alle de tre arbejdsgrupper, der udgør forfatningskommissionen: Tilforordnet medlem af Arbejdsgruppen vedrørende Rettigheder og Pligter, Sara Olsvig, Tilforordnet medlem af Arbejdsgruppen for Udenrigs- og Sikkerhedspolitiske Spørgsmål, Inuuteq Holm Olsen, samt Tilforordnet medlem af Arbejdsgruppen om Regeringsformer, Skúli Magnusson. Fra sekretariatet deltog kontorchef Maliina Junge Jørgensen og informationschef Pipaluk Egede Poulsen.

Sekretariatets rolle var at organisere, koordinere og samle deltagere og sørge for at samle al relevant viden og indhold fra begge arrangementer. De tilforordnede medlemmer holdt oplæg og gennemførte begge arrangementer. Det er vigtigt at nævne, at rammerne for begge arrangementer, sammen med en kommunikationsplan, var blevet fastlagt meget tydeligt af kommissionens formandskab forud for Arctic Circle konferencen.

Aktiviteter under Arctic Circle Assembly

Arctic Circle er verdens største internationale netværk med fokus på samarbejde og dialog om fremtiden for Arktis. Under Arctic Circles opererer flere Mission Council, herunder Arctic Circle Mission Council om "Grønland i Arktis". Forfatningskommissionen modtog en formel invitation fra Mission Council, der opfordrede forfatningskommissionen til at give en åben drøftelse af et grundlæggende spørgsmål som Grønlands fremtidige grundlov. Forfatningskommissionen tog imod den åbne invitation fra Missionsrådet og benyttede herefter lejligheden til at arrangere et særskilt arrangement med en lukket 'Round Table Diskussion' alene på invitation med det hovedformål at indsamle ekspertise vedrørende erfaringer inden for forfatningsarbejdet.

Således var hovedaktiviteterne under polarcirceldagene delt op i to hovedarrangementer: et åbent arrangement og et lukket arrangement. Dette afsnit fremhæver begge begivenheder.

Det åbne arrangement

Det åbne arrangement blev afholdt på den første dag af konference den 14. oktober 2021. Da det var et åbent arrangement, havde kommissionens formandskab på forhånd sat rammerne for PowerPoint-præsentationen. Sara Olsvig og Inuuteq Holm Olsen gennemførte dette arrangement og startede med at fortælle om Forfatningskommissionens historie og fortæller generelt om alle Forfatningskommissionens medlemmer. Det blev også udtalt til publikum, at arbejdet i kommissionen er et borgerligt ombud, der ligger uden for deres hovedopgaver og funktioner.

Efterfølgende blev kommissionens strukturelle organisation præsenteret, hvor alle de tre arbejdsgrupper blev fremhævet, inden man citerede nogle af de centrale elementer i kommissoriet, der fremhæver vigtigheden af at udarbejde en forfatning baseret på et demokratisk vedtaget juridisk grundlag med en ramme, som inkarnerer Grønlands kultur, sprog og identitet. Herefter blev også uddybning af nye grønlandske termer og ordforråd, der til tider kan være en udfordring, fremlagt ved at bruge eksemplet med ordet republik, hvor på grønlandsk ville være 'kuunngiitsuuffik' – direkte oversat: 'et sted uden konge'.

Med hensyn til kommissoriet var det også meget vigtigt at understrege, hvad kommissoriet **ikke** indeholder: Det er ikke op til Kommissionen at beslutte, hvornår og om Grønland skal blive en selvstændig stat, og heller ikke organisere en folkeafstemning den dag, offentligheden har brug for at stemme for eller imod en suveræn stat.

Derudover blev det fremhævet over for publikum, at Kommissionen selvfølgelig skal debattere statsborgerskab, men ikke bestemme, hvem der er en grønlander eller følelsen af at være grønlander på nogen måde. Da Kommissionen stadig debatterer spørgsmålene, for hvilke mange dokumenter og spørgsmål stadig er under udarbejdelse, kan de to tilforordnede medlemmer derfor kun præsentere

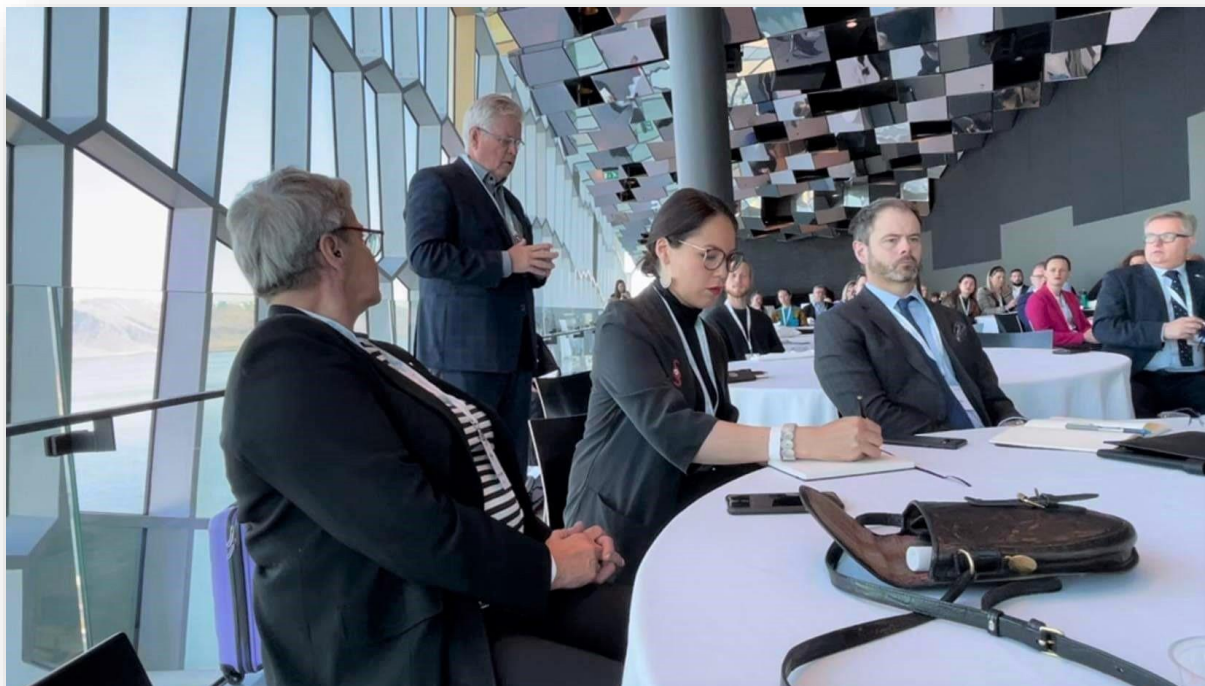
nogle af spørgsmålene offentligt, og der blev også lagt vægt på, at nogle af de udtalelser, der gives her, er personlig og repræsenterer ikke Kommissionens officielle politik. Det blev også oplyst, at eksperter af og til bruges, når der skal tages hensyn til specifik viden i debatten om forfatningsudkastet.

Afslutningsvis blev det nævnt, at de tre arbejdsgruppers indsats ville munde ud i forfatningsudkastet sammen med de lovbemærkninger, baggrundspapirer og kommentarer, som alle burde være afleveret til Naalakkersuisut senest december 2022.

Herefter var der spørgsmål og svar. Spørgsmålene og spørgsmålene fra salen var:

- Stéfan Stéfansson fra det islandske udenrigsministerium:

"Hvordan plejer I at håndtere spørgsmål vedrørende naturressourcer og ejerskab inden for forfatningsudkastet? Grønland er et meget rigt land med hensyn til naturressourcer. Hvordan agter forfatningskommissionen at forholde sig til udnyttelsen af naturressourcerne og i øvrigt ud fra hvilke principper? Jeg er ivrig efter at høre om, hvordan I arbejder med dette emne, da vi i øjeblikket har det samme emne i Island, da vi forsøger at udarbejde et udkast til en fornyet version af vores forfatning, som med held vil inkludere dette vigtige emne, fordi det ikke var inkluderet i den originale version. Så vil I inkludere et afsnit om naturressourcer og ejerskab af jord i forfatningen? Hvis ikke, kan vi forsikre, at dette vil være et stort problem før eller siden".

De tilforordnede medlemmer svarede, at det vigtige spørgsmål om kollektivt versus individuelt ejerskab, og rettigheder til brug af jord og ressourcer, faktisk er noget, der diskuteres i kommissionen, og at det er et vigtigt spørgsmål, der skal diskuteres meget videre i udvalget i det kommende år, da det er et grundlæggende element inden for oprindelige folks rettigheder. Ydermere blev det nævnt, at selvom det ikke er let at finde en politisk løsning, er det et spørgsmål, der skal tages op og derfor fortsat er en opgave, der skal løses for Forfatningskommissionen. De tilforordnede medlemmer nævnte også, at udkastet, der skal afleveres til Naalakkersuisut, sigter mod at være et meget moderne og progressivt udkast, der måske kunne give udtryk for, hvordan man håndterer miljøet og individer, da levende og ikke-levende ressourcer er så afgørende dele i Grønland. Det blev også fremhævet, at der i øjeblikket ikke er privat ejendomsret til jord i Grønland, og at dette er et spørgsmål, der diskuteres i Kommissionen. Til sidst blev det nævnt, at der endnu ikke var nået en konklusion om dette, men at det var noget, kommissionen var udmærket klar over.

- Glen Page, CEO fra SustainaMetric:

"I 2008 ændrede Ecuador deres forfatning og opfandt naturens rettigheder. I hvilken grad ser du på andre modeller, især i naturens rettigheder såvel som menneskerettigheder og/eller versus oprindelige folks rettigheder?"

De tilforordnede medlemmer svarede ved at sige, at forfatningskommissionens sekretariat allerede havde udforsket meget andre lande og deres forfatninger, som kommissionsmedlemmerne løbende trækker viden på. Det blev også afsløret, at de tre arbejdsgrupper ikke kan undgå at trække erfaringer fra andre lande og nationer, for at se på, hvordan andre nationer konstruerer deres forfatninger, især på lande, der kunne have brugt forskellige tilgange til at udarbejde deres forfatninger.

På et mere personligt niveau bemærkede tilforordnet medlem Sara Olsvig, at det er en meget vanskelig opgave at konstruere en grundlov, når det grønlandske samfund i dag er så meget baseret på et andet lands system. At frigøre nationen selv fra det system og forsøge at skrive på blankt stykke papir er en stor opgave, som til en vis grad betyder at opfinde et nyt hjul, fordi Grønland er unikt på mange måder.

- Brendan O'Hara, medlem af det britiske parlament for Scottish National Party:

"Opbygningen af en grønlandsk forfatning er et varmt emne for ethvert land, der ønsker at opnå sit egen selvstændighed, og Skotland er blandt et af dem. Må jeg spørge om dit forhold til Kongeriget Danmark? Og desuden, har de været modarbejdende eller støttende? Og vil de have noget at sige om, hvad du leverer til dit parlament næste år?"

De tilforordnede medlemmer har taget udgangspunkt i selvstyreloven fra 2009, og fortæller, at det er en lov, der regulerer forholdet mellem Danmark og Grønland, og det er en lov, der er vedtaget af begge parlamenter. Herefter blev det nævnt, at en paragraf inden for selvstyreloven omhandler spørgsmålet om selvstændighed; den fastslår, at efter en landsdækkende folkeafstemning, hvis flertallet af befolkningen går med til at erklære uafhængighed, vil forhandlingerne om uafhængighed påbegyndes.

Selvstyreaftalen mellem Grønland og Danmark er i den grad meget klar. Det blev også nævnt, at det var grunden til, at lovbemærkningerne er så vigtige at indarbejde ud over opgaven med at lave forfatningsudkastet; I selvstyrelovens lovbemærkninger fra 2009 fremgår det, at Grønland frit kan tage initiativ til et forfatningsudkast til fremtidig brug. "Hver gang de danske politikere har rejst bekymringer eller stillet spørgsmålstegn ved, om Grønland kan eller ikke kan lave et forfatningsudkast, har vi henvist til de lovbemærkninger, der siger, at vi har frihed til det", siger udpeget medlem, Sara Olsvig.

- Rachael Johnstone, professor ved Grønlands universitet, Ilisimatusarfik:

“Mine spørgsmål handler om jeres progressive udkast til en grundlov til den fremtidige suveræne stat Grønland. I betragtning af din ekspertise inden for menneskerettigheder og oprindelige folks rettigheder, undrer jeg mig over, hvad deres tanker var om at inkorporere den europæiske konvention, som af dine er 17 år gammel, levende instrument, men som samtidig aldrig er særlig modtagelig for oprindelige folks rettigheder. Det er måske ikke kulturelt passende i grønlandsk sammenhæng, og måske kan du sætte nogle ord sammen, hvad jeres integration bliver i forhold til disse internationale instrumenter som f.eks. den europæiske konvention i forfatningsudkastet”

De tilforordnede medlemmer bemærkede, at det netop er grunden til, at den konkrete formulering og at finde balancen i den specifikke formulering bliver afgørende i udformningen af forfatningen, i modsætning til senere lovgivning. Nøglen til at finde balancen i at implementere de oprindelige folks rettigheder i udkastet til forfatningen blev således påpeget meget tydeligt af de tilforordnede medlemmer. Det blev også indikeret, at oprindelige folks rettigheder faktisk er menneskerettigheder, der ikke har hierarkisk forskel mellem hvert element. Til sidst blev det præciseret, at selv om det kan være meget interessant at diskutere kollektive rettigheder, kan oprindelige folks rettigheder og individuelle rettigheder blandt medlemmerne af kommissionen være meget interessant, men bestemt ikke en let opgave.

- Peter Weiss, direktør ved Islands Universitetscenter:

“ I nævnte, at I naturligt ser på andre forfatninger. Men mange flere lande vil have eller allerede have alle øjne på jer, da dette kan være den første eller en af de første forfatninger, der vil blive lavet for en oprindelig folk. Er I klar over, at I stort set har al opmærksomhed fra verden? Spiller det en rolle for jer?”

De tilforordnede medlemmer svarede ved at oplyse, at kommissionen er meget opmærksom på den globale opmærksomhed. De tilforordnede medlemmer gjorde også opmærksom på, at der siden Selvstyret blev indført, har været en løbende debat, om Grønland virkelig har implementeret de oprindelige folks rettigheder siden EMRIP-sessionen i 2009, hvor Grønlands tidligere landstyreformand udtalte, at Grønland vil arbejde løbende på at implementere UNDRIP.

Således blev det rejst, at oprindelige folks rettigheder stadig er noget, der skal implementeres i praksis siden indførelsen af Selvstyret. Det er dog en løbende diskussion i samfundet, da nogle mennesker i Grønland identificerer sig selv som oprindelige, mens nogle ikke gør. Det blev dog igen nævnt, at kommissionen ikke skal afgøre følelserne ved at være Inuit, men at kommissionens opgave er at formulere i juridiske termer omkring beskyttelsen af det individuelle såvel som folkets kollektive rettigheder i et demokratisk grundlag for en selvstændig stat.

Til sidst blev det nævnt, at Grønland faktisk har tre forskellige kulturer, sprog og grupper af mennesker, der bor i landet: de nordlige Inughuit, Iivit-østgrønlænderne samt det vestgrønlandske folk. Det vestgrønlandske sprog er det officielle sprog. Kommissionen diskuterer derfor også spørgsmål som kultur- og sprogretheder, lige adgang osv. af alle etniske grupper, der bor i Grønland. Kommissionen fortsætter med at diskutere disse vigtige spørgsmål.

- Ansatte fra det islandske udenrigsministerium:

“Hvordan inddrager man almindelige mennesker eller typiske grønlandere i udformningen af grundloven? I nævnte, at i til tider arbejder med eksperter fra andre lande og trækker erfaringer fra dem, men hvordan involverer I samfundet? Arrangerer i workshops eller sådan noget?”

De tilforordnede medlemmer forklarede, at kommissionen endnu ikke har haft mulighed for at rejse rundt i Grønland på grund af Covid-19 situationen, og at de deltog i Arctic Circle Assembly på grund af invitation fra Mission Council. Endvidere blev det nævnt, at inddragelse af offentligheden vil ske, når forfatningsudformningen er færdig.

Publikum fik derefter at vide, at de tilforordnede medlemmer også vil have en rundbordsdiskussion på Arctic Circle, med islandske eksperter om, hvordan man involverer og konsulterer offentligheden, da det er noget, som kommissionen ser som et vigtigt element i deres opgave. Det blev dog også afsløret ifølge oplysninger modtaget for nylig, at kommissionens kommissorium var ved at blive ændret, men stadig afventer officiel meddelelse herom. Til sidst blev det nævnt, at kommissionen havde ventet på nye medlemmer siden sidste valg i april 2021.

Det lukkede arrangement

Det lukkede arrangement blev afholdt den 15. oktober, hvor arrangementet kun blev arrangeret som en rundbordssamtale til de særligt inviterede. Rundbordsdiskussionen skal gennemføres i henhold Chatham House Rules, en diskussion og udforskning af emnerne for Grønlands fremtidige grundlovsgrundlag og at få input og udveksle synspunkter med fremtrædende islændinge, der har erfaring og viden om forfatningsprocessen i Island.

De personer, der var inviteret til rundbordsdiskussionen, blev nøje udvalgt af den islandske ombudsmand, Skúli Magnússon, der deltog som tilforordnet medlem i arbejdsgruppen for regeringsformer.

Deltagerne i det lukkede arrangement var:

- Katrin Jakobsdóttir, Islands statsminister
- Steingrímur J. Sigfússon, tidligere præsident for Altingi

- Jon Olafson, Islands Universitet, ekspert i offentlig inddragelse i forfatningsprocessen
- Björn Bjarnason, tidligere udenrigsminister og ekspert i internationale og sikkerhedsmæssige anliggender
- Raghildur Helgadóttir, dekan for Reykjavik Universitet, ekspert i forfatningsret
- Skúli Magnússon, Islands ombudsmand og udpeget medlem
- Sara Olsvig, tilforordnet medlem
- Inuuteq Holm Olsen, tilforordnet medlem
- Maliina Junge Jørgensen, kontorchef i sekretariatet
- Pipaluk Egede Poulsen, informationschef i sekretariatet
- Valerie Hedges, frivillig ved Arctic Circle Assembly

De tilforordnede medlemmer bød alle inviterede deltagere velkommen og satte rammerne for rundbordsdiskussionen ved at oplyse, at alle diskuterede forhold vil blive afholdt under Chathams husregler, hvilket betyder, at deltagerne frit kan bruge de modtagne oplysninger, men vil ikke afsløre identiteten eller citere af højtalerne. De tilforordnede medlemmer startede også med at påpege, at al indsamlet information, ekspertise og viden kun ville blive anvendt med det ene formål internt for

medlemmerne af forfatningskommissionen og den grønlandske landstyreformand, hvor forfatningskommissionens kommissorium stammer fra.

For at starte rundbordsdiskussionen var der en præsentationsrunde, før de tilfornordede medlemmer præsenterede de PowerPoint-slides, som også blev brugt ved det åbne arrangement. Den engelske version af kommissoriet var blevet sendt til alle deltagerne forud for denne begivenhed, som gav den nødvendige baggrundsinformation om kommissionens eksistens og hovedmål.

Efter præsentationsrunden, deltagerne gav deres støtte til Grønland går gennem processen med at udarbejde deres egen forfatning, men advarede om, at det kan være meget svært at revidere en forfatning, efter den var vedtaget. Den bruges på denne ende eksempel var de nuværende vanskeligheder med at revidere den islandske forfatning, hvor det er næsten umuligt at nå politiske aftaler undervejs. Der blev også udtrykt meninger omkring den lidt uklare rammer omkring kommissoriet. Det blev endelig opmærksom på, at kommissionen burde gøre en grundig

meningsmåling, når der ønskes at involvere offentligheden i det konstitutionelle arbejde som Island har gjort i 2019¹.

Andre deltagere viste også meget positiv opbakning til det grønlandske initiativ om at udarbejde en grundlov. På baggrund af de seneste islandske erfaringer blev det påpeget, at et udkast til en ny forfatning kunne rejse store forventninger hos det grønlandske folk. Derfor kan det være at forenkle tingene, hvis projektet blot blev defineret som udkast til en ny forfatning (og implementeringen af dette dokument var et separat, politisk spørgsmål).

Andre ærlige udtalelser anførte, at det fra et deliberativt demokratis synspunkt er meget uheldigt, at offentlig høring og udarbejdelse af en forfatning skulle adskilles. Offentlige input bør gå hånd i hånd med udarbejdelsen af det juridiske dokument, fordi det har grundlæggende principper i at angive, hvordan en suveræn stat anerkendes for at blive styret. Yderligere forklaringer pegede på, at

¹ Offentlig høring om revision af den islandske forfatning – se venligst yderligere i bilag 2.

Meningsmåling i Island i efteråret 2019 som et eksempel på, hvordan offentligheden kunne høres. Jævnfør observationerne af, hvordan forfatningsdebatten i Island i stigende grad var blevet forankret og polariseret på grund af dårlige forberedelser.

Andre eksperter påpegede Grønlands høje profil i Arctic Circle og geopolitik generelt. Den grønlandske landstyreformand blev nævnt, hvor han havde talt om tætte forbindelser med vestlige nationer. Hans udlægning var, at et suverænt Grønland ikke, som tingene ser ud nu, ville betyde radikale ændringer i samarbejdet med vestlige allierede. Der er derfor skepsis over for, at Arctic forbliver et lavspændings område og dermed den seneste udvikling, der satte spørgsmålstegn ved konceptet, og at tingene ændrede sig hurtigt. Eksperterne nævnte, at Grønland ikke var omfattet af NATO, og at den eneste stormagt, der var i stand til at tage ansvaret for grønlandsk forsvar og sikkerhed, sandsynligvis var USA. Forholdet til NATO skulle besluttes og håndteres af Grønland på diplomatisk plan. Om forfatningsprojektet generelt var der en erklæring om, at Kommissionen havde stået over for en umulig opgave, idet kommissoriet simpelthen var for åbent og uklart. Der var brug for politisk politik i store spørgsmål, som hvis Grønland ønskede at blive hos den danske krone (jf. Island 1918-1944).

Andre eksperter inden for forfatningsret observerede, hvordan det islandske forfatningsprojekt igen og igen var stødt ind i vanskeligheder. Dette bemærkede, at offentligheden nogle gange havde høje forventninger med hensyn til vigtigheden af en ny forfatning, men disse forventninger var nogle gange urealistiske.

Til sidst bemærkede andre, at Grønland allerede havde en forfatning om end ikke en skriftlig. I hvilket omfang en skriftlig forfatning skulle bruges som et redskab til ændringer, var et spørgsmål om politisk politik, ikke juridisk håndværk. I den forbindelse var visse store politiske spørgsmål ikke helt klare og rejste muligheden for, at disse kunne blive genstand for offentlig høring af en eller anden art. Det blev også mindet om, at de islandske erfaringer efter 1918, hvor Island var suverænt, men forblev hos den danske kongerige og drog fordel af et tæt samarbejde med Danmark omkring udenrigsanliggender. Dette havde givet Island mulighed for at udvikle deres udenrigstjeneste og opbygge en kystvagt trin for trin. Erfaringerne efter 1944 havde på den anden side vist, hvordan en lille stat kan drage fordel af sin suverænitet i en verden domineret af større magter. Eksperter bemærkede også, at den islandske opfattelse af suverænitet havde været noget underudviklet i 1918, og islændingene havde brug for tid til fuldt ud at forstå, hvad det vil sige at være en suveræn nation.

Primære resultater

Resultaterne fra begge begivenheder under Kommissionens deltagelse ved Arctic Circle Assembly 2021 var flere. Først og fremmest var det en chance for at give et internationalt publikum status for det arbejde, Kommissionen udfører, samt udveksle nyttige ideer og meninger fra de islandske erfaringer. Det blev flere gange nævnt behovet for at inddrage offentligheden i processen med at lave et udkast til forfatning. Vigtigheden af at have et klart og præcist kommissorium blev tilkendegivet for at give de involverede i arbejdet et klart mandat til at komme videre med arbejdet.

Det blev opfordret til at lave et progressivt og moderne udkast, der er unikt for Grønland. Endelig blev Kommissionen også opfordret til at drøfte kollektive rettigheder og rettigheder til jord og natur i alle detaljer, da det er et vigtigt område at diskutere og inkludere i forfatningsudkastet. Det er måske ikke nemt at finde en politisk løsning, men det er et spørgsmål, der skal tages op, og derfor er det fortsat en opgave, der skal løses for forfatningskommissionen. Der er ikke aktuelt privat ejerskab af jord i Grønland, og at det er et spørgsmål, der skal diskuteres mere i Kommissionen.

Bilag

Bilag 1: PowerPoint slides fra Open Event

Inatsit tunngaviusussaq pillugu Isumalioqatigiissitat
Forfatningskommissionen | The Constitutional Commission

Mandatet for Forfatningskommissionen

Udarbejdelsen af en demokratisk fundament for befolkningen i Grønland

November 2020

Tilforordnet medlemmer i
Forfatningskommissionen: Sara Olsvig
& Inuteq Holm Olsen

Inatsit tunngaviusussaq pillugu Isumalioqatigiissitat
Forfatningskommissionen | The Constitutional Commission

Dagsordenspunkter:

- Forfatningskommissionens historie og medlemmer
- Forfatningskommissionens organisationsstruktur
- Kommissionens vigtigste opgave
- Q&A Session

Forfatningskommissionens historie

- Inatsisartut, besluttede 21. November 2016 at et udkast til en Forfatning for Grønland skulle forberedes.
- Naalakkersuisut nedsatte derfor Forfatningskommissionen d. 27. april 2017.

Forfatningskommissionens historie fortsat:

- Sekretariatet for Forfatningskommissionen blev etableret i foråret 2017 og skal udelukkende servicere Forfatningskommissionen
- Sekretariatet skal løbende servicere Kommissionen med viden og øge kapacitet ved Kommissionens arbejde i udarbejdelsen af udkast til Forfatningen.

Forfatningskommissionens historie fortsat:

- Oprindeligt var opgaven at arbejde i to tempi :
 - Et udkast, der kunne fungere inden for den eksisterende forfatningsmæssige situation
 - Et andet udkast til et fremtidigt uafhængigt Grønland
- Denne plan er opgivet, og Kommissionen har nu til opgave at udarbejde ét udkast til forfatning til et fremtidigt uafhængigt Grønland

Forfatningskommissionens medlemmer

- Forfatningskommissionen består af 5 medlemmer udnævnt af Naalakkersuitsut efter indstillingen af de partier, som blev repræsenteret ved sidste Inatsisartut valg
- Kommissionens nuværende medlemmer:
 - Ineqi S Kielsen, Siumut (Formand)
 - Kuupik V. Kleist, InuitAtaqatigiit (Næst formand)
 - Jens-Erik Kirkegaard, Demokraatit (Formand for arbejdsgruppen vedrørende Rettigheder og Pligter)
 - 1 medlem (ledig fra PartiNaleraq)
 - 1 medlem (ledig fra Atassut) – ikke længere en del af Kommissionen

Udpeget medlemmer

(ingen stemmeberettigede)

- Daniel Thorleifsen (Tilforordnet medlem af Kommissionen)
- Rosannguaq Rossen (Tilforordnet medlem af Kommissionen)
- Lida Skifte Lennert (Udnævnt af Naalakkersuisut)
- Mininnguaq Kleist (Udnævnt af Naalakkersuisut)
- Inuuteq H. Olsen (Tilforordnet medlem af Kommissionen)
- Sara Olsvig (Tilforordnet medlem af Kommissionen)
- Skúli Magnússon (Udnævnt af Naalakkersuisut)

* Alle medlemmer og tilforordnede medlemmer laver Kommissionsarbejdet ved siden af deres fuldtidsarbejde

Kommissionens organisatoriske struktur

- Kommissionen afholder ordinære møder 4 gange om året
- Arbejdet er inddelt til 3 arbejdsgrupper, der løbende mødes:
 - Arbejdsgruppe vedrørende Regeringsformer
 - Arbejdsgruppe vedrørende Rettigheder og Pligter
 - Arbejdsgruppe vedrørende Udenrigs- og Sikkerhedspolitiske Spørgsmål

Kommissorie inkluderer:

...”at fremlægge et udkast til forfatning for Grønland, der får virkning den dag Grønland bliver et suverænt land. Formålet med Forfatning skal være grundlaget for en demokratisk vedtaget lov fundament for en selvstændig og suveræn grønlandsk stat”...

kommissoriet fortsat:

...”Grundloven skal skabe rammer, der rummer det grønlandske folks kultur, sprog og identitet. Udgangspunktet for at inddrage kultur, sprog og identitet vil være grønlandsk, hvilket vil sige det oprindelige grønlandske folk. Alligevel skal grundloven tage højde for, at der er mange borgere med anden etnisk baggrund i dagens Grønland”....

Det grønlandske sprog og dets udfordringer

- Forfatningskommissionen arbejder primært på grønlandsk
- Det kan være udfordrende at uddybe nye grønlandske termer og ordforråd

Kommissoriearbejdet omfatter ikke:

- Spørgsmålet om hvornår eller om Grønland bør blive et uafhængig stat
- Organisering af informationskampagner eller en folkeafstemning
- Kommissionen **skal** debattere om statsborgerskab, men **ikke** tage stilling til følelsen af at være, eller hvem der er grønlandere

Arbejdsgruppe vedr. regeringsformer behandler spørgsmål såsom:

- Styreformer
- Parlament
- Borgerskab

Arbejdsgruppen vedr. Rettigheder og Pligter arbejder med spørgsmål såsom:

- Oprindelige folks rettigheder
- Ligestilling
- Uddannelse
- Religiøs frihed
- Ytringsfrihed
- Minoritets rettigheder

Arbejdsgruppen vedr. Udenrigs- og Sikkerhedspolitiske spørgsmål arbejder med emner såsom :

- Internationale anliggender
- Forsvar og Sikkerhed
- Nødforanstaltninger

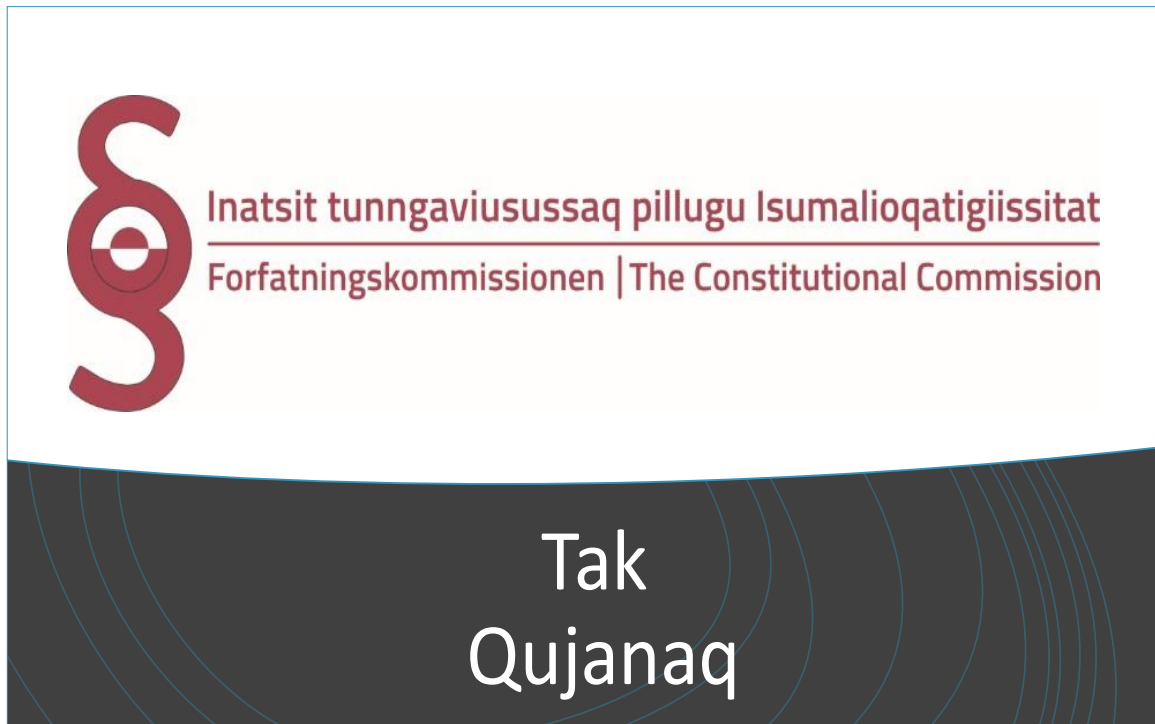

De tre arbejdsgruppers indsats vil resultere i :

- Forfatningsudkastet
- Lovbemærkninger
- Baggrundspapirer og kommentarer

Udkastet vil herefter blive leveret til Naalakkersuisut,
som vil beslutte, hvordan processen skal fortsættes.

Udkast forfalder: december 2022.

Appendix 2: Deliberative Poll – A Public Consultation on the Revision of the Icelandic Constitution

Please click the following link for more info:

https://felagsvisindastofnun-verkefni.hi.is/wp-content/uploads/2020/02/endurskodun_stjornarskrar_en.html